

6. po Trojici – 28.7.2019

Kto je zato zodpovedný?

Tvoje slovo moje srdce plní nádejou na to, že ma neopustíš a že som pre Teba dôležitý. Snažím sa byť Tvojim služobníkom, ale nemám na to dost síl, preto vyprosujem milosť a dar Tvojho svätého Ducha. Buď so mnou v čase, keď sa mi nedarí a padám, ale aj vtedy, keď som požehnaný a dostávam viac, ako mi treba. Nech je Tvoj hlas jasný a nech Ťa moje uši i srdce poslúchajú, môj nebeský Kráľu.

Jakub 1:12-16 „Blahoslavený muž, ktorý vytrvá v pokúšaní, lebo keď sa dosvedčil, prijme veniec života, ktorý zaslúbil Pán tým, čo Ho milujú. Nech nikto teda nehovorí v pokúšaní: Boh ma pokúša. Ved' Boha nemožno pokúšať na zlé a ani On nikoho nepokúša. Ale každý je pokúšaný tým, že ho vlastná žiadosť zachvacuje a zvádza. Žiadosť potom, keď počala, porodí hriech a hriech – vykonaný – splodí smrť. Nemýľte sa, bratia moji milovaní“.

Keď sa nám v živote deje niečo zlé, zvykneme okolo seba šľahať plamene obviňovania. Je to celkom normálna reakcia na tragédie či problémy. Často za všetko môžu blížni alebo náhoda, situácia alebo Pán Boh. Len málokedy hľadáme príčinu svojho zlého života v sebe, vo svojich zlých rozhodnutiach a nesprávnych názoroch. Je oveľa ľahšie povedať: môžu zato oni, ako si priznať, že za to všetko môžem ja sám.

Počas uplynulých nediel sme sa naučili, že na problémy treba pozerať pozitívne, ako na skúšky života, ktoré nás chcú niečomu naučiť. Preto je dobré prosiť Pána Boha o múdrosť, aby sme v každej situácii života vedeli, ako sa ku všetkému postaviť a aby sme z každého trápenia vyšli ako víťazi pripravení slúžiť iným a chváliť Boha. Teraz by sme čakali, že Jakub vo svojom liste začne vysvetľovať, **kto je zodpovedný za všetky ťažkosti a trápenia v našom živote. Má na výber 3 myšlienkové prúdy.** Mohol by povedať, že za všetkým treba hľadať **Boha**, lebo On všetko stvoril a teda On je aj tvorcom zla. Mohol by tiež obviňovať zo všetkého zlého **Diabla**, lebo on je pokúšateľ, ktorý nám ponúka zlé cesty a my mu často skočíme na lep. Mohol by povedať aj to... vlastne on to aj hovorí. Hovorí to, čo neradi počúvame: za zlo v našom živote sme zodpovední **my sami**.

Pán Boh nie je pôvodcom zla, lebo On nikoho nepokúša a ani On sám nie je nijako pokúšaný, zvádzaný niekoho pokúšať (hoci to môže z niektorých biblických textov vyplývať – Jób). Ale pravda je taká, že Pán Boh, ktorý je dokonalé Dobro, predsa nemôže stvoriť zlo. Môže ho použiť, ale nie vyprodukovať.

Jakub tu nehovorí ani o Satanovi, hoci samozrejme, on je ten, kto človeka „motivuje“ ku konaniu zla a nepravosti. Ale ak by ho tu vymenoval ako toho, kto je zodpovedný za zlo v našom živote, potom by bolo ľahké všetku vinu zvaliť na neho a my by sme zostali čistí: ja za to nemôžem, to diabol. A v konečnom dôsledku je **tento tvorca zla plne zodpovedný Pánovi Ježišovi**, čo ho neskutočne obmedzuje v konaní zlých vecí a skutkov v tomto svete.

Jakub teda hovorí: **zlo je nedostatok dobra a za to sme zodpovední my, ľudia**. Je tu na mieste otázka: čo v nás je zodpovedné za zlo? Odpoveď by na prvý pohľad mohla znieť: žiadostivosť alebo chůťky alebo žiadostivé chůťky, ale slovo, ktoré tu apoštol používa „**epithymia**“ **znamená aj prianie alebo túžba alebo emócie**. Jakub sa tu prikláňa k niektorým názorom filozofov (napr. Epiktétos) a hovorí: **to, čo ma stretáva v zásade nie je dobré alebo zlé, záleží na tom, ako sa k tomu postavím**. Pán Boh nám dal vnútornú slobodu rozmyšľať o veciach, ľuďoch, udalostiach, túžbach, o živote tak, aby nás nevyviedli z miery. Je teda na každom z nás, ako sa postaví k tomu, čo ho stretne. Jakub však ide ďalej, za filozofiu. Má na mysli odpoveď na otázku: kde sa teda začína zlo, hriech (pretože hriech je to zlo, ktoré pôsobí deštrukciu)? Odpoveď je: v tebe – nikto zvonku ti neurobí hriech. Zvonku prichádzajú iba ťažkosti, problémy, pokušenia, ale to ešte nie je zlé. Sú to skôr nejaké výzvy, skúšky, s ktorými sa musíme vyrovnáť. To rozhodujúce sa deje v nás. **My rozhodujeme, či sa k niečomu pripútame alebo sa od niečoho odpútame. My sami, svojim rozhodnutím, určujeme či sa pokušenie stane aj hriechom**. To si často musíme v sebe prediskutovať, uvedomiť, zistiť, ako to je – ale premýšľanie nad alternatívami ešte nie je hriech. Niekedy totiž premýšľame, že nechceme to dobré – alebo rozmyšľame, že chceme to zlé, ale to je stále iba diskusia vo vnútri, to ešte nie je hriech. Je to zvažovanie, kladenie pre a proti na miskú váh života, viery, myslenia.

Ked' sa však rozhodnem, že tú túžbu, prianie uskutočním, začína sa vo mne rodiť hriech. Jakub si berie obraz z tehotenstva a pôrodu a hovorí: prianie musí počať, otehotnieť a potom porodiť. Prianie je prvé – potom nasleduje rozhodnutie ku zlému, čo je hriech – a napokon prichádza výsledok celého procesu a to je smrť. Vo svojej moci máme iba prvý stupeň a to prianie. Ale ak to prianie zmeníme na hriech, už nad ním nemáme kontrolu. Hriech si totiž žije svojim vlastným životom. A hoci je tu možnosť odpustenia a milosti od nebeskeho Pána, hriech prináša následky, ktoré nemôžeme ovplyvniť či zmazať, ani zastaviť – toto už nie je v moci človeka.

Môžeme si myslieť, čo chceme, môžeme sa presviedčať, že to tak nie je, môžeme si myslieť, že máme všetko pod kontrolou, no v konečnom dôsledku to tak nie je. To, aký máme život máme pod kontrolou iba do určitej, ale pritom rozhodujúcej miery. **Ide o náš postoj ku všetkému, čo nás stretne – udalosti,**

ľudia, pokušenie... Tu ešte môžeme rozhodovať o tom, aký náš život bude, či dobrý alebo zlý. Lenže ako náhle dáme priestor zlému, ono si začne žiť svojim životom, svojim spôsobom, ktorý je často mimo nášho dosahu. A ak nepožiadame o pomoc Toho, kto si vie s hriechom a jeho následkami poradiť, musíme rátať so smrťou. **Ak si však uvedomíme svoju zodpovednosť za hriech, ak ho vyznávame a oľutujeme, zanecháme, Pán Ježiš nám ho vo vernosti a láske odpustí.**

Kto je teda vinný za náš zlý život? Jakub hovorí: nie je to ani Boh, nie je to ani Diabol, ale sme to my sami a naše postoje voči tomu, čo prichádza. Je na nás, do akej miery dovolíme okolnostiam, ľuďom, hriechu zmeniť náš život na tragédiu. Na to musíme pamätať. A zároveň nemáme zabúdať, že aj keby sme všetko pokazili, je tu Niekto, kto nás miluje natoľko, že za naše hriechy, zlé rozhodnutia a pokazený život zomrel na kríži a kto nám chystá v nebi miesto, kde naše zlé rozhodnutia nemajú žiadny dosah. Kiežby sme to pochopili a prijali. Amen.